

Kwartaalrapportage “corona-inhaalslag examens” 4^e kwartaal 2022

Monitoring plan van aanpak “corona taskforce examenafname”

23 januari 2023

Monitoring plan van aanpak examenafname

Doelstelling plan (maart 2021)

- Het zo spoedig mogelijk inhalen van de examens die als gevolg van de twee lockdown-periodes (2020 en 2021) geen doorgang hebben kunnen vinden;
- Het zo spoedig mogelijk terugdringen van de opgelopen reserveringstermijnen zodat examens weer binnen de afgesproken kpi gereserveerd kunnen worden. In maart 2021 is in het plan van aanpak opgenomen dat het streven was om in januari 2022 een gemiddelde reserveringstermijn voor het eerste B-praktijkexamen te bereiken van 10–14 weken en aan het einde van 2022 een gemiddelde reserveringstermijn van 7 weken (de afgesproken kpi).

Indicatoren relevant voor de monitoring

Voor het monitoren van de uitvoering van het plan van aanpak examenafname is een aantal indicatoren van belang:

1. Stand van de in te halen examens: wat is de actuele stand van de in te halen examens (theorie-examens B, praktijkexamens B en rijtesten)? Hoeveel extra examens (ten opzichte van de reguliere examenafname) zijn er inmiddels afgenomen?
2. Reserveringstermijn: wat is de actuele stand van de reserveringstermijnen (theorie-examens B, praktijkexamens B en rijtesten)?
3. Slagingspercentage: hoe ontwikkelt het slagingspercentage (praktijkexamen B) zich?
4. Marktontwikking: hoe is de ontwikkeling van het aanbod van kandidaten voor een examen? In welke mate worden er extra rijlessen gegeven om de achterstanden bij rij scholen in te halen?

1. Stand in te halen examens

Stand in te halen examens	Theorie-examens	Praktijk-examens	Rijtesten	Totaal
Totaal in te halen examens als gevolg van lockdowns	456.400	305.300	12.000	773.700
Extra afgenomen examens vanaf maart 2021	-456.400	-28.600	-12.000	-497.000
Totaal nog in te halen examens	0	276.700	0	276.700

Examenafname	januari 2020	juli 2022	augustus 2022	september 2022	oktober 2022	november 2022	december 2022
Afgenomen examens B praktijk	35.834	36.623	31.998	34.001	36.544	39.549	36.308
Afgenomen examens B theorie	54.007	53.916	49.199	53.028	52.942	54.433	49.884
Afgenomen rijtesten	1.717	1.142	1.225	1.471	1.503	1.625	1.202

- In het plan van aanpak examenafname was het totaal aantal in te halen examens gesteld op 610.000. Dat betrof het volume tot en met 2 maart 2021. De lockdown was echter deels nog niet opgeheven, waardoor het aantal in te halen examens na 2 maart 2021 verder is opgelopen tot 773.700 examens.
- Vanaf 3 maart 2021 is het afnemen van het praktijkexamen B en rijtesten weer toegestaan. Vanaf 28 april 2021 is het afnemen van het theorie-examen B weer toegestaan.
- Bij de theorie-examinering is de inhaalslag inmiddels afgerond en zijn sinds de herstart ruim 456.000 examens extra afgenomen. Bij de rijtesten is de inhaalslag in september 2021 al afgerond.
- Bij de praktijkexamens B zijn tot en met december 2022 door overwerk bijna 67.000 extra examens afgenomen. Netto is het aantal in te halen praktijkexamens sinds maart 2021 met bijna 29.000 afgenomen.

- De verklaring voor het verschil tussen het brutogetal van bijna 67.000 en het nettogetal van bijna 29.000 is tweeledig:
 - Door uitvoering te geven aan het plan van aanpak zijn extra coaches geworven onder de huidige examinatoren voor het begeleiden van de nieuwe examinatoren in opleiding. Als gevolg daarvan kunnen zij geen praktijkexamens afnemen.
 - Daarnaast zien we, in lijn met de landelijke ontwikkelingen, een hoge uitval onder examinatoren met corona(klachten). Met de verspreiding van de Omikronvariant bereikte dit aantal een piek in december 2021, bleef dit cijfer gedurende het gehele eerste kwartaal 2022 hoog en zien we in het tweede kwartaal een lichte daling en een consolidatie in het derde en het vierde kwartaal in het verzuimcijfer. Ook dit heeft een dempend effect op het aantal examens dat afgenomen kan worden.
- In totaal zijn inmiddels 497.000 examens en rijtesten ingehaald.
- In het plan van aanpak is als belangrijkste maatregel aangegeven dat het CBR 100 nieuwe examinatoren werft en opleidt. De eerste klas met 35 examinatoren in opleiding is op 1 september 2021 gestart. Daarvan is tijdens de opleiding bijna de helft uitgevallen, waardoor in december 2021, 18 nieuwe examinatoren zijn gestart met het afnemen van examens. In januari, februari, april en september 2022 zijn de volgende klassen met examinatoren in opleiding gegaan. Daarvan zijn 54 examinatoren uit de opleiding gestroomd en worden ingezet om examens af te nemen. Inmiddels zijn er in totaal dus 72 nieuwe examinatoren werkzaam bij het CBR.
- Een klas met 18 examinatoren in opleiding is op 1 december 2022 gestart en een volgende klas met 22 examinatoren in opleiding is op 1 januari 2023 gestart. Daarnaast wordt op dit moment kandidaten geworven voor de volgende klassen die starten in maart en april 2023.
- Het werven van goede nieuwe aspirant-examinatoren is in de huidige arbeidsmarkt een grote uitdaging. De krappe arbeidsmarkt heeft een aantal effecten. In de eerste plaats is het moeilijk om geschikte kandidaten voor de opleiding te werven. De inspanning die gepleegd moet worden om geschikte kandidaten te vinden is vele malen groter dan in een reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast is een hoge uitval te zien van examinatoren in opleiding. Deels doordat zij uiteindelijk niet aan de opleidingseisen konden voldoen en deels doordat zij gedurende de opleiding er zelf voor kiezen de opleiding niet te continueren bijvoorbeeld omdat zij een aanbod elders krijgen. Het resultaat hiervan is dat er minder nieuwe examinatoren uit de opleiding stromen dan voorzien. Ook hierdoor is de totale beschikbare examencapaciteit kleiner dan was voorzien in het plan van aanpak.
- Het CBR blijft in 2023 volcontinu werven en opleiden. Er wordt vooralsnog niet gestopt met werven als het doel van 100 extra examinatoren is gerealiseerd.

2. Reserveringstermijnen

Reserveringstermijnen (gemiddeld in weken)	Norm (kpi)	januari 2020	juli 2022	augustus 2022	september 2022	oktober 2022	november 2022	december 2022	Min-Max (in weken)
Praktijkexamen 1e B	7,0	1,4	16,1	14,7	13,8	11,7	13,0	15,3	1 - 22
Praktijkexamen B-her	5,0	1,3	8,4	7,2	5,8	4,6	5,2	5,7	1 - 13
Theorie-examen B	4,0	2,6	2,1	2,1	1,8	2,0	2,0	2,0	1 - 3
Rijtest	4,0	1,0	2,2	3,2	3,4	2,4	2,4	3,3	1 - 5

- In bovenstaande tabel worden de reserveringstermijnen afgezet tegen de afgesproken kpi. Daarnaast is weergegeven wat de gemiddelde reserveringstermijnen waren in januari 2020 (als referentiemaand voor Covid-19). Op dat moment waren alle reserveringstermijnen ruim binnen kpi.
- De gemiddelde reserveringstermijnen voor het eerste B-examen laten vanaf het voorjaar 2022 een geleidelijke daling zien. In april was deze nog bijna 21 weken. Ultimo oktober 2022 lag deze onder de 12 weken. Eind 2022 zijn de reserveringstermijnen weer iets opgelopen. De oorzaak daarvan is tweeledig. Enerzijds het besluit om in 2023 weer het volledige kwaliteitsborgingsprogramma uit te voeren. In 2021 en 2022 is dit alleen risicogestuurd ingezet maar voor 2023 wil het CBR weer voldoen aan de wettelijke eis. Hierdoor is minder examencapaciteit beschikbaar. Anderzijds is het

CBR gestart met een operatie om examencapaciteit te verplaatsen van de regio naar de Randstad. Ook dit heeft een tijdelijk dempend effect op de reserveringstermijnen. Inmiddels zien we in de eerste week van 2023 de reserveringstermijnen alweer dalen.

- Daarnaast is er nog steeds sprake van een grote spreiding van de reserveringstermijnen tussen de examenlocaties (variërend van 1 tot 22 weken). Met name in de Randstad zijn de reserveringstermijnen het hoogst. Op de [website](#) van het CBR is per locatie te zien wat de lokale reserveringstermijnen zijn.
- Ook bij de herexamens is de trend vergelijkbaar, met spreiding tussen de verschillende locaties. Een belangrijke factor daarbij is ook de tijdelijke maatregel die per 1 september is ingegaan. Vanaf dat moment geldt dat indien een kandidaat twee keer of vaker zakt voor zijn of haar praktijkexamen B op zijn vroegst pas na 15 weken een nieuw herexamen kan reserveren. Deze maatregel is per 1 december terug gebracht naar 10 weken.
- Bij de theorie-examens zijn de gemiddelde reserveringstermijnen in maart 2022 fors afgenomen. Dit was met name het gevolg van het opschalen van de zaalcapaciteit na het vervallen van de 1,5 meter maatregel per 25 februari 2022. Hierdoor kon de capaciteit van de examenzalen weer opgeschaald worden. Sindsdien kunnen (vrijwel) alle theorie-examens weer binnen de kpi van 4 weken gereserveerd worden. Bij de theorie-examens zien we een kleinere spreiding tussen de examenlocaties variërend van 1 tot 3 weken.
- Voor de beroepsexamens (niet af te lezen in de figuur) geldt dat alle theorie-examens binnen de kpi van 4 weken gereserveerd kunnen worden. Voor de praktijkexamens geldt dat deze voor het overgrote deel binnen de kpi van 7 weken gereserveerd kunnen worden. Dat is gedurende de gehele Covid-19 periode zo geweest (actief op gestuurd).
- De verwachting is dat de druk op de examinering bij de praktijkexamens B blijft en de reserveringstermijnen zullen variëren maar gedurende 2023 langzaam verder gaan dalen.

3. Slagingspercentage praktijkexamens

Slagingspercentages	januari 2020	juli 2022	augustus 2022	september 2022	oktober 2022	november 2022	december 2022
Praktijkexamen 1e B	50,4%	52,7%	51,6%	50,4%	49,6%	50,3%	51,3%

- Het gemiddeld slagingspercentage voor het eerste praktijkexamen B over de hele maand december bedraagt 51,3%.
- Het percentage ligt daarmee boven het niveau van voor Covid-19. In eerste instantie lagen na de herstart van de dienstverlening in maart 2021 de slagingspercentages op een hoger niveau (ruim 56%). Dit effect zien we langzaam weer afnemen.
- In het plan van aanpak was het streven het slagingspercentage te laten stijgen naar 60% om daarmee de vraag naar examens fors te verminderen (8.000 examens minder op jaarbasis per procentpunt stijging van het slagingspercentage) en daarmee de reserveringstermijn aanzienlijk te verkorten.

4. Markontwikkeling

Onderzoek onder rijsscholen	januari 2020	juli 2022	augustus 2022	september 2022	oktober 2022	november 2022	december 2022
Inzet capaciteit bij rijsscholen	100%			101%			108%
Wachttijd (in weken)	-			10			15

- Periodiek wordt bij rijsscholen een uitvraag gedaan naar de inzet van capaciteit. Tot december 2021 was dat maandelijks. Gegeven het dalend aantal respondenten die aan het onderzoek meewerkten is in december 2021 besloten het onderzoek eens per kwartaal te houden.

- Uit het onderzoek onder rijsscholen van eind december blijkt dat het aantal gerealiseerde rijlessen bij rijsscholen 8% boven het normale niveau ligt. De meeste rijsscholen rijden iets meer lessen dan voor de pandemie.
- Daarnaast zien we dat ook rijsscholen kampen met wachtlijsten. Eind december bedroegen de gemiddelde wachttijden voordat een kandidaat aan de opleiding kan beginnen 15 weken. In september was dit nog 10 weken.